RUSKI INWALID

N°. 156.

SOBOTA *7. Lipca 1817.*

CZYLI

WIADOMOŚĆI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości kraiowe: s Peterzburga. Królewstwo Polskie: z Warszawy. Roskaz dzienny do Woyska Polskiego. — Wiadomości zagraniczne: Niemcy. Niderlandy.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S Peterzburga, 7. Lipca.

Zawczora odbyły się w Kościele Newskiego Klasztoru pogrzebowe obrzędy Jenerał-Adiutanta Hrabiego *Strogonowa* ze wszelką pompą właściwą temu Smutnemu Obchodowi. *Nayaśnieyszy Cesarz* i Wielcy Xiążęta *Konstanty* i *Michał* szli za trumną zmarłego, w którym oyczyzna opłakiwała dobrego Syna, Rodzina czułego małżonka i troskliwego oyca, znaiomi i wspoł obywatele prawdziwego przyiaciela, którego dom i serce nigdy niebyły zamknięte, officialiści służby przykładnego naczelnika, a ubodzy szczodrobliwego opiekuna i dobroczyńcę. — Dóm Hrabiów *Strogonowych* z wielu względów szanowny, iuż to przez gorliwość w służbie oyczyzny, iuż przez cnoty obywatelskie, iuż przez Miłość ludzkości i światła, w przeciągu lat nie wielu stracił kilku mężów, których pamięć drogą iest Rossyi. — Ostatnia woyna s Francyią zabrała tey rodzinie młodzieńca wielkich nadziei. — Nieutuleni w żalu krewni tę mieli pociechę, iż poległ w tak chlubney sprawie. — Załośna Matka miała sczęście bydź odwiedzoną kilkakroć od Nayiaśnieyszey Cesarzowey *Maryi*, powszechney matki strapionych, spieszącey zawsze s pociechą nieszczęśliwym, ocieraiącey łzy smutnym, opiekunki sierot i wspomożycielki wdów i starców; oto tytuły w których szuka wielkości matka tak Wielkiego Monarchy, którego cnoty i mądrość będąc wzorem dla panuiących, sprawuią szczęście poddanym mu ludom, dziwią świat współczesny, i zasługuią na błogosławieństwo następnych pokoleń.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

ROZKAZ DZIENNY DO WOYSKA POLSKIEGO.

W Kwaterze Główney w Warszawie

dnia $\frac{17}{29}$. Czerwca 1817.

ZA NAYWYŻSZYM ROZKAZEM.

Wracaią do dawnych korpusów.

z Żandarmeryi. Kapitanowie: Szlagowski, do pułku 5. Piechoty liniowey, i Rozmysłowski, do pułku 3. Strzelców pieszych. — Porucznicy: Siodełkiewicz, do pułku 2. Hułanów, i Kadłubiski, do pułku 4. Hułanów. — Podporucznik Popielnicki, do pułku 2. Strzelców pieszych.

Przeniesieni zostaią.

Do Żandarmeryi. Kapitanowie: Bogusławski i Chylewski, z korpusu Inwalidów. — Porucznicy: Sikorski, przykommenderowany do pułku 4. Piechoty liniowey; i Urbanowicz, z Woyska. — Podporucznik Mikoszewski, z pułku 4. Hułanów.

NACZELNY WÓDZ

(Podpisano) KONSTANTY

W. X. R.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY. Z Lwowa 23.

JWW. Hrabiowie Kazimierz *Rzewuski* i Stanisław *Mniszek*, odwiedzili d. 4. b. m. uroczyście

przy assystencyi oddziału iazdy, JW. Barona *Hauera*, Prezesa Rządu kraiowego i Stanów, iako C. K. Kommissarze seymowi. Od bramy domu, na wschodach aż do drzwi wstępu, stali w dwóch rzędach żołnierze JW. Prezes powitał w tychże drzwiach JWW. Kommissarzy i wprowadził ich do pokoiu na przyięcie wyznaczonego, gdzie uroczyste oddanie listów wierzytelnych nastąpiło. — Pierwszy Kommissarz seymowy, JW. Hrabia *Rzewuski*, miał krótką przemowę, w wyrazach uwielbienia N. Pana. Odpowiedział krótką mową JW. Prezes Rządu kraiowego i Stanów, poczém JWW. Kommissarze seymowi uczynili poślubienie, iakie wszyscy Członkowie, przed wprowadzeniem ich do Zgromadzenia, czynić maią. — Potém wrócili JWW. Kommissarze do pomieszkania pierwszego JW. Kommissarza seymowego. Gdy przeieżdżali przed głównym odwachem, czyniono im przybiciu w bębny honory woyskowe, a przed mieszkaniem pierwszego JW. Kommissarza dwie straże honorowe postawiono.

Uroczyste zagaienie Seymu nastąpiło d. 16. b. m. Na rynku i placu dykasteryialnym, stały dwie dywizyie iazdy, bataliion piechoty, dywizyia grenadyierów i korpusy mieyskie, a Członkowie PP. Stanów zgromadzili się w kościele Pojezuickim. JW. Baron *Hauer*, w towarzystwie JW. Wielkiego Ochmistrza kraiowego, Hrabiego *Siemieńskiego*, odprawił o godzinie 10tey uroczysty wiazd do Zgromadzenia Stanów, a poprzedzony dwoma Aktuaryuszami Seymu, niosącemi naywyższe Reskrypta i Dyplomata, udał się na przygotowane dla siebie krzesło, miał zagaiaiącą mowę i kazał dwa naywyższe Reskrypta przeczytać, poczém JW. Prymas w imieniu Stanów odpowiednią miał mowę. Koniec tey mowy, wyrażaiący uczucia wdzięczności, którą przeięte są Stany, i która N. Panu okazać pragną, przyiętym został iednomyślnie od całego Zgromadzenia. Potém wyznaczył JW. Prezes Deputowanego z każdego ze 4rech Stanów, którzy z obudwoma Aktuaryiuszami Seymu poiechali do mieszkania pierwszego JW. Kommissarza seymowego, dla uroczystego przywiezienia obudwóch JWW. Kommissarzy seymowych, i naywyższego stanowego Reskryptu. JWW. Kommissarze seymowi odprawili uroczysty wiazd swóy w pośród szeregów woyska, które czyniło im przy biciu w bębny i brzmieniu muzyki honory woyskowe. W bramie mieysce Zgromadzenia seymowego, JWW. Kommissarze seymowi, Hrabia Kazimierz *Rzewuski* i Hrabia *Mniszek*, C. K. Szambelan, przyięci byli przez JW. Prezesa Rządu kraiowego i Stanów, tudzież przez Arcy-Dygnitarzy, poczém przez nich aż do krzeseł kolo tronu odprowadzeni zostali. JW. pierwszy Kommissarz seymowy miał mowę, poczém odczytano reskrypt nayw yższy i reorganizacyia Stanów nastąpiła. JW. pierwszy Kommissarz seymowy ciągnął potem daley swą mowę i wniósł, aby PP. Stany dały indygenat JW. Prezesowi Rządu kraiowego i Stanów, który to wniosek iednomyślnie przyięto, a JW. Prezes podziękował za przyięcie siebie do grona PP. Stanów.

JW. Prymas i JW. Wielki Ochmistrz złożyli potém przysięgę, a inni Członkowie Stanów, uczynili, każdy z osobna, poślubienie przez podanie ręki JW. Prezesowi, po którym to akcie woysko dało ognia i działa zahuczały.

Potém miał JW. Prymas dziękczynną mowę, po którey całe Zgromadzenie udało się uroczyście z kościoła Pojezuickiego do kościoła katedralnego, gdzie się odprawiła msza wiel. a i *Te Deum* odśpiewano. Podczas tego kościelnego obrzędu, oddziały C. K. woyska i korpusy mieyskie, dały dwa razy ognia, na który działa odpowiadały.

Po nabożeństwie złożyły PP. Stany JWW. Kommissarzom seymowym swoie uszanowanie. — Po południu był w ogrodzie Pojezuickim wielki obiad. Podczas spełniania toastów, huczały działa.

Wszystko połączyło się dla godnego i przyzwoitego obchodzenia dnia, dla Gallicyi tak ważnego. — Wiazd JWW. Kommissarzy seymowych, tudzież JW. Prezesa, świetny sprawiał widok. — Zgromadzenie seymowe, na którém się Członkowie Stanów, po większey części w nowym mundurze znaydowali wraz z liczną publicznością, sprawiało równie rozczulaiący iak rozweselaiący widok. — Pierwszy JW. Kommissarz seymowy, Hrabia Kazimierz *Rzewuski*, rozwinął w swoiey mowie biegłość doskonałego mówcy; zaiął bowiem iak naydzielniey umysły słuchaczy, a każde słowo iego pochodziło z serca i trafiało do serca.

Oto iest Reskrypt czytany podczas zagaienia Seymu w ięzykach Niemieckim i Łacińskim i drukiem ogłoszony:

My *Franciszek I.* z Bożey łaski Cesarz Austryiacki, Król Węgierski, Czeski, Lombardyi i Wenecyi, Gallicyi i Lodomeryi; Arcy-Xiąże Austryiacki; etc. etc.

Jaśnie Wielmożni, Przewielebni, Wielebni, Pobożni, Wielmożni, Urodzeni, Szlachetni, Uczciwi, Mili Nam Wierni!

Od początku panowania Naszego była baczność Nasza zawsze zwrócona na to, aby Nasze Królestwa Gallicyi i Lodomeryi wszelkiemi owemi korzyściami obdarzyć, iakich się po złączeniu z Państwem Naszém spodziewać mogą: a według zasad, których się iuż Nayiaśnieysi Poprzednicy Nasi trzymali, nadaliśmy Mieszkańcom tychże Królestw też same prawa, co i Mieszkańcom innych Prowincyy Naszych. Nawet w ciągu kolei pustoszących woien, które całey Europie obaleniem wszelkiego porządku towarzyskiego zagrażały, nigdyśmy od tey maxymy nie odstępowali.

Spokoyność obecnie w Europie szczęśliwie przywrócona, dozwala Nam w całey rozciągłości powodować się temi zasadami, oraz życzeniem serca Naszego. Uchwaliliśmy przeto nayłaskawiey, aby Królestwa Gallicyi i Lodomeryi z innemi naszemi Państwami Niemieckiemi, także co do przywileiów i prerogatyw onymże służących zrównać, i w pomienionych Królestwach konstytucyią Stanów w skutku tego, co przez wiekopomney pamięci N. Cesarza *Józefa II.* w roku 1782 nadaném zostało, z odmianami, które się teraz potrzebnemi albo stosunkom czasu przyzwoitemi okazuią, zaprowadzić.

Tak w tém postanowieniu Naszém, iako też w samychże odmianach dawney konstytucyi, spostrzegą wierne Stany Nasze pieczołowitość Naszę o dobro kraiu, a w niektórych znaydą nawet nowy dowód naszey oycowskiey łaskawości i dobroci, tudzież zaufania, które tak w świat!e, iako też w wierności i uległości ich dla Nas pokładamy.

Oznaymuiemy przeto Naszym ukochanym Stanom Królestw Gallicyi i Lodomeryi ninieyszym nayłaskawszym Reskryptem, co następuie:

§. 1. Prawo znaydowania się, zasiadania i głosowania na Zgromadzeniach Stanów Naszych Królestw Gallicyi i Lodomeryi, udzielamy:

Po pierwsze: Owym osobom, które iakowy Arcy-Urząd Królestw tych piastuią, i między któremi Katolickiemu Arcy-Biskupowi obrządku Łacińskiego, w nadaney mu przez Nas godności Prymasa Naszych Królestw Gallicyi i Lodomeryi, pierwszą rangę przeznaczamy.

Powtóre: Arcy-Biskupom obrządku Grecko- i Ormiańsko-Katolickiego, Biskupom, Opatom Zakonow, tudzież owym Opatom, Infułatom, którym to prawo pierwszeństwa na osobne ich prośby nadamy, i Deputowanym Kapituł katedralnych teraz będących.

Potrzecie: Owym pełnoletnim osobom płci mezkiey, które się oprócz indygenatu stanu Magnatów lub stanu Rycerskiego, z dziedzicznego posiadania iedney lub więcey włości tabularnych, od których pierwotnego czystego podatku dominialnego kwota siedmiudziesiąt i pięciu złotych Ryńskich w roku 1782 wyznaczoną była, wywiodą, a to tym sposobem, aby w tę kwotę ani zaszłego późniey podwyższenia podatku, ani innych według grosza podatkowego wymierzonych dopłat, ani też żadnych innych danin nie rachować.

Poczwarte: Deputowanym miasta *Lwowa.*

To prawo nie może z resztą przez Zastępcę lub Pełnomocnika, lecz iedynie tylko przez tych, którym iest nadane, osobiście bydź wykonywaném.

§. 2. Względem zdolności posiadania dóbr tabularnych, i sprzedaży onychże w przypadku, gdzie przez osoby do posiadania ich niezdolne nabytemi zostały, należy surowo i ściśle zachowywać to, co okolnikiem Naszego Rządu kraiowego z dnia 30. Grudnia 1814 z wyraźnego rozkazu Naszego rozporządzoném zostało.

§. 3. Aby Duchowieństwu Naszych Królestw Gallicyi i Lodomeryi dać dowód szczególnieyszey życzliwości Naszey i poważenia wysokiego powołania iego, uchwaliliśmy, aby obdarzyć ie temiż samemi prerogatywami, iakie duchowieństwu w innych prowincyiach Naszych służą; a przeto stanowiemy, aby współczłonkowie duchowieństwa tych Królestw w pierwszym paragrafie ninieyszego Reskryptu Naszego wyszczególnieni, którzy dotychczas częścią do stanu Magnatów, a częścią do stanu Rycerskiego przyłączonemi byli, na przyszłość stan właściwy i osobny składali.

§. 4. Ponawiamy zapewnienie przez wiekopomney pamięci N. Cesarza *Józefa II.* dane, że, skoro okoliczności pozwolą, większey liczbie miast Królewskich prawa stanowe nadamy. Dopóki się to spełnić nie będzie mogło, maią dway Deputowani, których miasto *Lwów* na Seym posłać upoważnioném iest, wszystkie miasta Królewskie Naszych Królestw Gallicyi i Lodomeryi reprezentować.

§. 5. W skutku tego przeznaczamy dla Gallicyi, tak, iak iuż w innych prowincyiach Naszych ustanowiono, cztery klassy Stanów, a mianowicie stan Duchowny, stan Magnatów, stan Rycerski, i stan Mieyski.

§. 6. Stan Duchowieństwa ma się składać z osób stanu duchownego, w pierwszym paragrafie ninieyszego Reskryptu Naszego wymienionych.

Do stanu Magnatów policzamy Xiażąt, Hrabiów i Baronów świeckich, inkolat posiadaiących.

Do klassy stanu Rycerskiego należą wszyscy owy Ziemianie, którzy się ze swoiego rodu szlacheckie-

go, według przepisu w roku 1782 wydanego wywiedli, i immatrykulacyię w przeciągu terminu w ówczas wyznaczonego pozyskali; tudzież owi, których My, albo Poprzednicy Nasi w stan Rycerski łaskawie policzyli, lub których do tego stanu na przyszłość policzemy, niemniey stopniem Rycerskim obdarzone osoby rodu szlacheckiego w całém Cesarstwie Naszém, skoro w Naszych Królestwach Gallicyi i Lodomeryi przepisanym sposobem indygenatu dostąpią, i w ieneralnych metrykach stanowych zapisani zostaną.

Do klassy Miast, należy z resztą poprzedniczo miasto *Lwów*, iak się iuż wyżey powiedziało.

§. 7. Potwierdzamy wprawdzie prawo pierwszeństwa katedralney Kapituły Lwowskiey do posyłania na Seym dwóch Deputowanych, osobnemi pełnomocnictwami opatrzonych. Gdy iednak ci Deputowani za Reprezentantów korporacyi duchowney, szczególnie tylko ieden głos na Seymie maiącey, poczytani bydź maią, przeto ninieyszém oświadczamy, że obadwa ich głosy tylko za ieden liczyć należy. Toż samo rozumie się także i o dwóch Deputowanych miasta *Lwówa*.

§. 8. Ponieważ w roku 1782 wydanym został przepis, aby się Kanonicy i inni Dygnitarze duchowni, którzy Biskupami i Arcy-Biskupami nie są, z przebend onymże należących, z installacyi na też prebendy, i z pozyskanego indygenatu przed Prezesem Stanów wywodzili, przeto ninieyszém oświadczamy, że się toż samo także i o tych Kanonikach rozumie, którzy na Deputowanych Kapituły wybrani zostaną, i iako takowi do Zgromadzenia stanowego dopuszczonemi bydź zechcą.

(*Dalszy ciąg późniey.*)

S Karlsruhe, 29. *Czerwca.*

Rząd tuteyszy przez postanowienie swoie z dnia 25. b. m. zabronił wszelkiey przedaży zboża stoiącego iescze na pniu; w przypadku zaś sprzeciwieństwa, nietylko przedmiot sprzedany skonfiskowanym zostanie, ale nadto przedawca kary pieniężney zapłaci tyle ile wynosi wartość sprzedanego zboża. Jeśliby kto niezważaiąc na takowę karę dopuścił się przestępstwa raz drugi, zapłaci podwóyną karę i przez kilka dni pod aresztem zostanie, a uważaiąc po okolicznościach kara powiększoną będzie. Wszystkie umowy i targi zawarte w tey mierze uznane są za nieważne.

Nuncyusz Papieski w Szwaycaryi, przybywszy do miasta naszego, miał posłuchanie u J. K. M. Wielkiego Xięcia, któremu oddał list od Oyca Swiętego. Rozumieią, iż to poselstwo tycze się Biskupstwa *Konstancyieńskiego*.

— Donoszą z Berlina iż Król Pruski wyiechał s *Potsdamu* dnia 24. Czerwca rano, w celu udania się przez *Wittenberg*, *Torgau* i *Drezno* do *Töplitz*. Jego Królewska Mość odbywa podróż pod imieniem Hrabiego *Ruppin*.

— Dwór Bawarski przyiął żałobę na sześć tygodni s przyczyny odebraney wiadomości o śmierci J. K. M. Margrabiego Fryderyka *Badeńskiego* dnia 28. Maia zaszłey. Król miał wyiechać do Baden dnia 27. b. m. podróż zaś Królowey tamże, aż dopiero we trzy dni po tem miała nastąpić, to iest dnia iutrzeyszego.

NIDERLANDY.

Z Bruxelli, 30. *Czerwca.*

Król Jmść otrzymał z Rzymu przez umyślnego posłańca doniesienie o przeznaczeniu Hrabiego *Meana* byłego Xięcia Biskupa *Lucychskiego* i członka Rady w Izbie reprezentantów, Arcy-Biskupem *Mechelskim*

— Według ostatnich doniesień s Francyi, wystąpi stamtąd w roku ninieyszym iescze piąta część woysk cudzoziemskich. Lecz to iest pewne, że się w tey mierze robią układy w gabinetach sprzymierzonych.

— S Królewstwem Pruskiem zawarty iest traktat tyczący się wolnego po niem przeiazdu. Traktat takowy podpisany iest przez Xiążęcia *Hardenberga* 8. Czerwca w Berlinie.

W skutek starań Rządu weszło do Antwerpii więcey 54 okrętow z zbożem, a wkrótce czekaią większey iescze ilości. Tu od nieiakiego czasu panuie zupełna spokoyność; lecz z innych miast dotąd iescze dochodzą wiadomości o zaszłych tam i ówdzie zamieszaniach, wszystkie atoli bez wyłączenia natychmiast przekróconemi zostały i niezostawiły żadnych szkodliwych skutków. Zniwo tego roczne obfite, iest naypierwszą przyczyną powszechney spokoyności, a razem czyni nadzieię, że i na dal podobnych wypadków pochodzących iedynie z niedostatku nietrzeba się obawiać. Gubernator tuteyszy naysurowszych używa środków do odkrycia i ukarania osob, które powoduiąc się tylko osobistością, staraią się o podwyższenie ceny produktów. Rozesłano okolniki do wszystkich Merów zalecaiące im baczność na to, aby wieśniacy mieli wolny przystęp na wszystkie targi.